

Sygn. akt IX U 97/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 sierpnia 2019 r.

Sąd Okręgowy _____ w Gliwicach Wydział IX

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Sądu Okręgowego Joanna Smycz
Protokolant:	Iwona Porwoł

przy udziale ./.

po rozpoznaniu w dniu 28 sierpnia 2019 r. w Rybniku

sprawy z odwołania (...) Sp. z o.o. w K. i M. M. (1) (M.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania (...) Sp. z o.o. w K. i M. M. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

z dnia 30 listopada 2018 r. Nr (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdza, że M. M. (1) jako pracownik u płatnika składek (...) Sp. z o.o. w K. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu, wypadkowemu od dnia 26 lipca 2018r. do dnia 31 sierpnia 2018r.,

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. na rzecz odwołującej M. M. (1) kwotę 180,00 zł (sto osiemdziesiąt złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,

3. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. na rzecz odwołującej (...) Sp. z o.o. w K. kwotę 180,00 zł (sto osiemdziesiąt złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia

Sygn. akt IX U 97/19

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 listopada 2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. stwierdził, że M. M. (1), jako pracownik u płatnika składek (...) sp. z o.o. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu oraz chorobowemu od 26.07.2018r. do 31.08.2018r.

Organ rentowy wskazał, że w jego ocenie w niniejszej sprawie mamy do czynienia z sytuacją, gdzie ubezpieczona nie wykonywała pracy, a zgłoszenie do ubezpieczeń na krótko przed wystąpieniem o wypłatę świadczeń chorobowych, zmierzało do obejścia prawa poprzez uzyskanie długoterminowych świadczeń.

Odwołania od powyższej decyzji wnieśli ubezpieczona M. M. (1) oraz płatnik składek (...) Sp. z o.o. domagając się jej zmiany poprzez objęcie odwołującej ubezpieczeniem jako pracownika w spornym okresie. Wskazali, iż umowa o pracę była faktycznie realizowana, a ubezpieczona świadczyła pracę na rzecz swojego pracodawcy.

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie, podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji.

Sąd połączył sprawy z odwołania (...) Sp. z o.o. do wspólnego rozpoznania.

Rozpoznając sprawę Sąd ustalił, co następuje.

Ubezpieczona M. M. (1) urodziła się w dniu (...) Ukończyła szkołę średnią gastronomiczną o profilu kucharz. W 2017r. pracowała w Barze (...) w T., gdzie poznała S. B. (1), który był wówczas jej szefem. Tam nauczyła się przygotowywać sushi. Na przełomie lutego i marca 2018r. wspólny znajomy ubezpieczonej oraz B. K., zorganizował spotkanie, na którym ubezpieczona oraz S. B. (1) mieli się podzielić z B. K. wiedzą na temat prowadzenia baru sushi. Prowadził on wówczas jednoosobową działalność gospodarczą – bar (...) na ulicy (...) w C.. S. B. (1) posiadał dziewięcioletnie doświadczenie w tej branży. B. K. poszukiwał kogoś, kto podjąłby pracę w jego barze. Po upływie około jednego miesiąca od tego spotkania S. B. (1) zaproponował B. K., że podejmie u niego pracę wraz z M. M. (1), która prywatnie była jego partnerką. Warunkiem miało być wynagrodzenie w wysokości 4.500 zł netto dla niego oraz 3.000 zł netto dla ubezpieczonej. M. M. (1) faktycznie podjęła pracę na rzecz B. K. w dniu (...) a S. B. (1) kilka dni później. Nie zostali zgłoszeni przez pracodawcę do ubezpieczeń społecznych, ani też nie otrzymali umowy o pracę. Pracowali w pełnym wymiarze czasu pracy w godzinach od 11.00 do 21.00 w charakterze sushi masterów i otrzymywali umówione wynagrodzenie. Od dnia 22.05.2018r. jednoosobowa działalność gospodarcza została przekształcona w (...) Sp. z o.o., której udziałowcami zostali B. K. (35 udziałów), E. S. (10 udziałów) i D. P. (5 udziałów). W kuchni lokalu pracował również B. K.. Dodatkowo bar zatrudnił E. S. w wymiarze ¼ etatu na stanowisku asystenta marketingu oraz M. S. (1) na stanowisku managera. Pracodawca zwlekał z zawarciem umowy o pracę z ubezpieczoną i S. B. (1). Kiedy ubezpieczona zaszła w ciążę i bez ubezpieczenia nie mogła się leczyć, strony zawarły umowę o pracę na okres próbny od 25.07.2018r. do 31.08.2018r. Od dnia 30.08.2018r. ubezpieczona stała się niezdolna do pracy w związku z ciążą i do dnia porodu przebywała na zwolnieniu lekarskim.

Powołani w sprawie świadkowie M. M. (2), S. B. (1) i E. S. potwierdzili fakt wykonywania przez ubezpieczoną pracy w spornym okresie.

Decyzją z dnia 30 listopada 2018r. organ rentowy stwierdził, że odwołująca jako pracownik u płatnika składek (...) sp. z o.o. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu oraz chorobowemu od 26.07.2018r. do 31.08.2018r., gdyż okoliczności sprawy wskazują na pozorność umowy.

Powyższe ustalił Sąd na podstawie akt organu rentowego, akt osobowych odwołującej, akt osobowych pracowników spółki; E. S., S. B. (2), M. S. (1) i M. S. (2), złożonej do akt dokumentacji dotyczącej spółki – w szczególności odpisu KRS, zaświadczenia (...), dokumentacji lekarskiej dotyczącej przebiegu leczenia w związku z ciążą, zeznań świadków E. S., S. B. (2), M. S. (1), zeznań zainteresowanego B. K. oraz zeznań ubezpieczonej (nagranie z rozprawy w dniu 28.08.2019r. minuty od 00:15:49 do 01:35:40 - k.84-86 a.s.).

Sąd dał wiarę zeznaniom słuchanych w sprawie świadków, zainteresowanego oraz ubezpieczonej, ponieważ są one przekonujące, logiczne, wzajemnie się pokrywają i uzupełniają przedstawiając łącznie rzeczywisty przebieg pracy i zakres obowiązków ubezpieczonej, a także przyczyny jej zatrudnienia, ponadto znajdują potwierdzenie w powołanej w sprawie dokumentacji.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd zważył, co następuje.

Odwołania ubezpieczonej oraz zainteresowanej spółki zasługują na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt. 1 i art. 11 ust. 1 oraz art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz. U. z 2017r., poz. 1778), zwanej dalej Ustawą, pracownicy podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu. Obowiązkowym ubezpieczeniom pracownicy podlegają od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania (art. 13).

Jak stanowi art. 22 kp przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Umowa o pracę określa strony umowy, rodzaj umowy, datę jej zawarcia oraz warunki pracy i płacy w szczególności wynagrodzenie za pracę odpowiadające rodzajowi pracy ze wskazaniem składników wynagrodzenia oraz wymiar czasu pracy – art.29 § 1 kp.

Organ rentowy, wydając decyzję o niepodleganiu M. M. (1) ubezpieczeniom społecznym w tytule zatrudnienia u płatnika składek (...) Sp. z o.o. w K., podważył umowę łączącą strony w zakresie faktycznego wykonywania pracy przez ubezpieczoną.

Zatem kwestia sporna w niniejszej sprawie sprowadza się do tego, czy stan faktyczny ustalony w tej konkretnej sprawie, a wynikający z zeznań świadków, zainteresowanego i ubezpieczonej, jak również z dowodów z dokumentów, pozwala na uznanie, że umowa o pracę zawarta między stronami, jest czynnością prawną pozorną w rozumieniu art. 83 k.c. mającą na celu obejście przepisów prawa.

W tym miejscu trzeba wskazać, że pozorność oświadczenia woli (art. 83 § 1 k.c.) została potraktowana przez ustawodawcę jako wada oświadczenia woli, nie dotyczy więc oświadczeń wiedzy. Jest to jednak wada szczególnego rodzaju, bo dotycząca oświadczenia złożonego świadomie i swobodnie dla pozoru drugiej stronie, która o takim oświadczeniu wie i na to się zgadza. (Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 czerwca 1971r., II CR 250/71, nie publikowany).

Z kolei w wyroku z dnia 23 czerwca 1986r., I CR 45/86 (nie publikowanym) Sąd Najwyższy zdefiniował pozorność jako „wadę oświadczenia woli polegającą na niezgodności między aktem woli, a jej przejawem na zewnątrz, przy czym strony zgodne są co do tego, aby wspomniane oświadczenie woli nie wywoływało skutków prawnych”. Nie można też przyjąć pozorności oświadczeń woli o zawarciu umowy o pracę, gdy pracownik podjął pracę i ją wykonywał, a pracodawca świadomie to przyjmował (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2001r., II UKN 258/00, OSNP z 2002r., Nr 21, poz. 527).

Należy też podnieść, iż uznanie że umowa o pracę zawarta z kobietą w ciąży jest pozorna, prowadziłoby do wprowadzenia w praktyce zakazu zawierania umów o pracę z ciężarnymi, co byłoby sprzeczne z podstawową zasadą prawa pracy określoną w art. 11³ k.p. wprowadzającym zakaz jakiegokolwiek dyskryminacji w stosunkach pracy (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 29 kwietnia 1999r., III AUa 49/99, OSA z 2000r., z. 3, poz. 11).

Mając na uwadze wyniki przeprowadzonego postępowania dowodowego, nie ulega wątpliwości, że w niniejszej sprawie nie doszło do zawarcia pozornej umowy o pracę.

W ocenie Sądu ubezpieczona oraz zainteresowany wiarygodnie wyjaśnili w jakich okolicznościach doszło do zawarcia umowy o pracę, jaki zainteresowana miała zakres obowiązków oraz w jaki sposób je realizowała. Powołani w sprawie świadkowie potwierdzili fakt wykonywania pracy przez ubezpieczoną. Sąd dał wiarę tym zeznaniom jako spójnym, logicznym oraz wzajemnie się uzupełniającym.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24.08.2010r. I UK 74/2010 podstawą ubezpieczenia społecznego jest rzeczywiste zatrudnienie, a nie sama umowa o pracę (art. 22 k.p., art. 6 ust. 1 pkt 1 i art. 13 pkt 1 ustawy z 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych). Umowa o pracę nie jest czynnością wyłącznie kauzalną, gdyż w zatrudnieniu pracowniczym chodzi o wykonywanie pracy. Brak pracy podważa umowę o pracę. Innymi słowy jej formalna strona, nawet połączona ze zgłoszeniem do ubezpieczenia społecznego, nie stanowi podstawy takiego ubezpieczenia.

Zdaniem Sądu zawarta umowa o pracę z pewnością nie była czynnością prawną pozorną w rozumieniu art. 83 § 1 k.c., gdyż była faktycznie realizowana.

Mając powyższe na uwadze, z mocy powołanych przepisów i art. 477¹⁴ § 2 kpc orzekł jak w sentencji. W pkt.2 i 3 wyroku na podstawie art.98 k.p.c. w związku z §2 ust.1 i 2, § 12 ust.2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r.w sprawie opłat za czynności adwokackie... (Dz.U. z 2015r., poz.1348 ze zm.) zasądził od organu rentowego na rzecz odwołujących kwoty po 180,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia